

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
VIEŠOJO VALDYMO GRUPĖ

PAŽYMA

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS
RESPUBLIKOS VIETOS SAVIVALDOS ĮSTATYMO NR. I-533 8, 31 IR 32¹ STRAIPSNIŲ
PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIVP-252(3)“ PROJEKTO

(toliau - Projektas)

(TAP-21-1890(2); TAIS Nr. 21-33032(3))

2022-03-30 Nr.

Vilnius

Projekto rengėjas. Vidaus reikalų ministerija.

Projekto tikslas. Pateikti Vyriausybės išvadą **pritarti** Seimo nario K. Vilkausko teikiamo Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 8, 31 ir 32¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-252(3) (toliau – įstatymo projektas) **tikslui**, tačiau **Seimui pasiūlyti įstatymo projekto nesvarstyti**.

Dabartinė situacija. Įstatymo projekto tikslas – tobulinti santykių, įgyvendinant savivaldybėms (savivaldybių bendruomenėms) Lietuvos Respublikos Konstitucijoje laiduotą savivaldos teisę, teisinį reglamentavimą, siekiant, kad toliau didėtų seniūnijų veiklos ir finansinis savarankiškumas.

Įstatymo projektu siūloma nustatyti, kad savivaldybės tarybos sprendimu priskirtas viešąsias paslaugas seniūnija teiktų pati arba sudarytų sutartis dėl jų teikimo su bendruomeninėmis ar nevyriausybinėmis organizacijomis, kitais paslaugų teikėjais, jeigu jie tas paslaugas gali teikti ekonomiškai naudingiau; kad seniūnijų veiklai vykdyti reikalingi asignavimai iš savivaldybės biudžeto būtų suplanuoti vienoje ar skirtingose biudžeto programose ir tarp seniūnijų paskirstomi pagal savivaldybės tarybos (ar kitos Vyriausybės įgaliotos institucijos) nustatytus kriterijus; kad seniūnija teikia savivaldybės tarybos sprendimu priskirtas viešąsias paslaugas.

Projekto esmė. Siūloma **pritarti** įstatymo projekto **tikslui** tobulinti santykių, įgyvendinant savivaldybėms (savivaldybių bendruomenėms) Lietuvos Respublikos Konstitucijoje laiduotą savivaldos teisę, teisinį reglamentavimą, siekiant, kad toliau didėtų seniūnijų veiklos ir finansinis savarankiškumas, o savivaldybių viešųjų paslaugų teikimas būtų perduodamas nevyriausybinėms ar bendruomeninėms organizacijoms, tačiau **Seimui pasiūlyti** įstatymo projekto **nesvarstyti** dėl šių priežasčių:

- Vyriausybė, vykdydama Aštuonioliktosios Vyriausybės programos, kuriai pritarta Seimo 2020 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. XIV-72, 179.4 papunktyje įtvirtintą iniciatyvą „Skatinsime dalį teikiamų viešųjų paslaugų perduoti nevyriausybinėms organizacijoms, inicijuosime inovatyvius, efektyvesnius viešųjų paslaugų teikimo modelius“, atsižvelgdama į Aštuonioliktosios Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano, patvirtinto Vyriausybės 2021 m. kovo 10 d. nutarimu Nr. 155, 9.1.9 papunktyje nurodytą veiksmą „Priimti Vyriausybės sprendimą dėl atitinkamų viešųjų paslaugų teikimo perdavimo nevyriausybiniam ir (ar) privačiam sektoriui atsižvelgiant į atliktą teisės aktų, susijusių su viešųjų paslaugų teikimo perdavimo nevyriausybiniam ir (ar) privačiam sektoriui galimybėmis, peržiūrą“ bei į 3.1.5 papunktyje nurodytą veiksmą „Sukurti paskatas savivaldybėms socialines paslaugas organizuoti ir teikti pasitelkiant NVO partnerius“, įvertins viešųjų paslaugų teikimą reglamentuojančius teisės aktus ir 2023 m. priims sprendimą dėl viešųjų paslaugų perdavimą nevyriausybiniam sektoriui skatinančių sisteminių priemonių nustatymo, prireikus – pateiks Seimui atitinkamų įstatymų pakeitimų projektus;
- Viešojo administravimo įstatyme įtvirtinta nuostata, kad viešojo administravimo subjektas, kuris administruoja tam tikros viešosios paslaugos teikimą, negali pats teikti

šios paslaugos, išskyrus išimtį, kuri suponuoja tai, kad įstatyme turi būti nustatytos sąlygos ir tvarka atvejams, kai viešąsias paslaugas galėtų teikti savivaldybės administracijos padalinys. Projekto nuostata, kuria nustatomas konkretus savivaldybės viešųjų paslaugų teikėjas – seniūnija ir nenustatomos jokios sąlygos ir tvarka, neatitinka Viešojo administravimo įstatymo;

- taip pat siūlomas reguliavimas, kai viešųjų paslaugų teikimo pareiga nustatoma pačiai seniūnijai, t. y. viešąją paslaugą administruojančio subjekto padaliniui, o galimybė sudaryti sutartis su kitais subjektais nustatoma tik su sąlyga, kad jie šias paslaugas gali teikti ekonomiškai naudingiau, neatitinka ir Viešojo administravimo įstatymo nustatyto reikalavimo, nes prioritetą turi būti teikiamas viešųjų paslaugų teikėjo parinkimui konkurencingos procedūros būdu;
- siūlomas reguliavimas, kai Vietos savivaldos įstatyme nurodomi viešųjų paslaugų teikėjai, dalį jų apibūdinant veiklos ar statuso požymiais („bendruomeninės ar kitos nevyriausybinės organizacijos“), yra diskriminacinis kitų juridinių asmenų atžvilgiu, nes išskiriami prioritetiniai juridiniai asmenys, tuo būdu pažeidžiant konkurencingumo principą. Savivaldybės visus viešųjų paslaugų teikėjus turėtų parinkti konkurencingos procedūros būdu ir vadovaujantis Viešųjų pirkimų įstatymu;
- siūlymas įtvirtinti seniūnijų teisę sudaryti viešųjų paslaugų pirkimo sutartis su viešųjų paslaugų teikėjais, t. y. teisę pirkti viešąsias paslaugas, yra perteklinis Viešųjų pirkimų įstatymo atžvilgiu, nes seniūnijos (biudžetinės įstaigos) yra perkančiosios organizacijos, o seniūnijoms – savivaldybės administracijos padaliniams, atitinkantiems Viešųjų pirkimų įstatymo nustatytą reikalavimų visumą, galimybė sudaryti pirkimų sutartis, kartu – pirkti viešąsias paslaugas, yra numatyta;
- Lietuvos Respublikos Konstitucijoje nustatyta, kad savivaldybės sudaro ir tvirtina savo biudžetą, todėl siūlomu reguliavimu seniūnijų veiklą finansuoti atsižvelgiant į Vyriausybės įgaliotos institucijos patvirtintą pavyzdinį kriterijų sąrašą gali būti įsiterpiama į išimtinę konstitucinę savivaldybių tarybų kompetenciją sudaryti ir tvirtinti savo biudžetą.

Derinimas. Projektas suderintas su Finansų ministerija, Ekonomikos ir inovacijų ministerija, Lietuvos savivaldybių asociacija, patikslintas pagal Teisingumo ministerijos bei Konkurencijos tarybos pastabas ir suderintas darbo tvarka. Viešųjų pirkimų tarnyba per nustatytą terminą išvados nepateikė, tačiau projektas su Viešųjų pirkimų tarnyba suderintas darbo tvarka. Patikslintas projektas darbo tvarka suderintas su Finansų ir Socialinės apsaugos ir darbo ministerijomis.

Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupė pastabų ir pasiūlymų projektui neturi.

Atitikimas Vyriausybės programai. Projektas tiesiogiai neįgyvendina Vyriausybės programos nuostatų.

Dalykinio vertinimo išvada. Siūlome projektą svarstyti Vyriausybės posėdyje, prieš tai aptarus tarpinstituciniame pasitarime.

Patarėja

Aušra Balčiūnaitytė